

ስዊዘርላንድ፡ ካብ ናይ ሃገሩ ገባሬ ሠናይ ድርጅት ብዝረኸቦ ሓገዝ ብናይ ዓዲግራት ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ናይ ልምዓት ሥራሕ (ADDA Project) መደብ ኣቢሉ ብዘንቀሳቕሶ ናይ ልምዓት ሥራሕት ምዃኑ ከይተጠቐሰ ክሕለፍ ዘይግበእ ኢዩ።

ኣብ ዓዲ ኢሮብ እንካብ ቀደም ጀሚሩ ምርባሕ እንስሳ ዘቤት (መጓሰ) ከምዝነበረ ብቱ ኣመጸጽኡን ምዕባለን ናይ'ዙ ሕብረተሰብ ዝርዳእን ዝተረጋገጸን ነገር እንክኸውን፣ ብኣቀማምጣ ናይ'ቱ ቦታን ኩነታት ሕርሻን እውን ብቐሊል ዝርዳእ ሓቂ ኢዩ። ቀደም ኣብዙ ሕብረተሰብ "መጓሰ" ተብሂሉ ይውሰድ ዝነበረ ብሥጋን ብጠስምን ብጸባን ብመዓርን ዋናኦም ከጥቀሙሎም ዝኸለል ጥራሕ እምበር ከም ኣብቅልትን ግመልን ዝበሉ ድኃር ኣብ ጊዜ ሕርሻ ዝመጹን ምስ ምክንያታት ንግድን ሕርሻን ዕዳጋን ዝተተሓሓዙን ኢዮም። ኣእዱግ እንካብ ቀደም ጀሚሩ ንምጉዓዝ ይጥቀሙሎም ዝነበሩ እንስሳ እምበር ንምርባሕ ዝምረጹ ኣይነበሩን።

ቀደም ምርባሕ እንስሳ ዘቤት ከም ቀንዲ መካየዲ ናብራ ይውሰድ ብምንባሩን (main economic source) ብቱ ጊዜ'ቱይ ከዓ ኣብቱ ከባቢ ሕርሻ ማዕቢሉ ስለዘይነበረን፣ ንእንስሳን ነናህብን ከምዝሰማማዕ ብምንቅስቃስ (ሰበኽ-ሳግም) ኢዩ ዳን ምርባሕ እንስሳ (animal farm) ይካየድ ዝነበረ። ሎሚ ግን ብምክንያት ብዝኒ ሕዝቢን ጽበት መሬትን ዋሕዲ ጥሪትን እዙ ከይዲ እምብካኡ ዝውቱር ኣይኮነን።

እዙ ዓዲ ከም ብዙኅ ካልእ ከባቢታት ኢትዮጵያ ቀደም ብብዙኅ ዝተፈላለየ ዓይነት ዝፍትን ሓፀርትን ኣእዋም እተሸፈነ ከምዝነበረ ናይ ቀረባ ጊዜ ዝኸሪ ኢዩ። ብኣጠቓላሊ ምስ ምብራሰ-ሸፋን ኣግራብ ተተኃኒዙ ዝበረሰ ኣሎ፣ ናብ ምብራሰ ገጹ ዝኾነ ኣሎ፤ ከይበረሰ ዝተረፈ እናተሓለወ ዝርከብ ከዓ ኣሎ። ሎሚ ካብ ዝርከቡ ዕፀዋት (ኣእዋምን ኣትክልትን) ንምጥቃስ፡-

- ዓድዓድ (ዓጥዓጥ):
- ዓላም (ኣላ/ላቲ) (ዓለም/ማጭጮ-ባይታ):
- ዓዳቦ (ጭጎኖ):
- ዓዳላ (ዓጋም):
- ዓዳይ (ኩሓ):
- ዔራ (ኣውሒ በረኻ):
- ዓልዓል (ደንደር ኣድጊ):
- ዓልጉም (ሽባኻ):
- ዓሙሰ (ጠጣዕሎ):
- ዓራኖ (ዓረኖ/ድንሽ-ዝብኢ):

- ዓርጋጉድ (ዓርጋጉድ):
- ዓርመድ/ላሓይሱ (ዓርመድ):
- ዓርራሓዳ (መድኃኒት ተመን):
- ዓዉን (ዓዉን/ዓዉን):
- ዔር (ጉልባብ-ኣም):
- ዒ'ላም (ዒ'ላም):
- ዒሊላ (ዕሉላ/ ሳዕራ-ጊሐ):
- ዒጣንባዕላሊታ (ዕጣንባዕላልተ):
- ዖካርታ (ሓምሊ ቕብኦ):
- ዑቡክ (ዕቡኽ/ቕ):
- ዑዳ (?) ናይ ቆላ ኣም:

- ዑምቡሉክ (ዕንጉለ):
- ዑረ (ዕረ):
- ኡቱረ (ሸምበባዕታ):
- ኢንዳዳሮ (ዳዕሮ):
- ኢንቲ'ጊራ (ሓዊ ዓይኖ):
- ኣዓንደ (ዓንጉ ሻሃይ):
- ኣባኪዖ (ኣባኸዖት):
- ኣበሳ (ማዕቐር/መዓቆር):
- ኣዳምቢል (ዓንደል):
- ኣሃንሰ (ሶሮሮ):
- ኣካህ (ኣኸህ):
- ኣካርመ (ዶግ/ድዮግ):
- ኣላ-ዒቃ (ዒቃ):
- ኣላኪ (ኣላኪት):
- ኣላሚና (ጫንቁቕ):
- ኣሊዖ (ዓንጎ ጊሐ):
- ኣማከሳ (ኣማኪላ):
- ኣምሓራ-ዑረ (ዕቃ/ዕረ ግኒ/ግመል):
- ኣርዓማይ (ዘመር/ፈሲ-ዕንቅርቢት):
- ኣራድ (ቀረፅ):
- ኣርጉድ (ኣርጉዲ):
- ኣትዓራራብ (?):
- ኣሰሙ ("ኣላ-" / "ላቲ-") (ኣሻመት):
- ኣታሚ (ኣታመ):
- ኣውሐ (ኣውሒ):
- ኣውረር (?):
- ኣይኑት (ኣኒታ):
- ባዳና (?):
- ባገሱ (ጭልምልም):
- ባላሳ (በለስ):
- ቢዕራር (ብዕሪር):
- ቢርናሂዮ (ብርናህዮ/ሓምሊ-ጣልያን):
- ቦንካት (ዱቡራ/ኣኹቶምድራ/ሓርማዝ)
- ቆ'ባርባረ (ጸሊም በርበረ):
- ቆበሊፋዋ (ቱርናሃ):
- ቆራንደር (ዳንዴር):
- ቆሳድ/ላሳድ (መነስነስ ጋሻ):
- ቆታሐድ (ፀሊም ኣም):
- ቆዋይ (ረወይ):
- ደበላ (መመን):
- ደግዲጋን (ሳሳ):
- ደካንቀል (ድኻንቀል/ገህያይ ሸዋ):
- ደሊንካ (ጠነግ/ሓንጊ ሽልቦ):
- ደሪሪጊስ (ዓንጎ ላም):
- ደማ (ሳዕሪ ኣዋልዶ/ደምሃላ):

- ኤድዔራ/ጊኒሐድ (ዒቃ ግኒ):
- ኤንደርኩሐላ (እንድርኩሐላ):
- ጋባው (?) ናይ ቆላ ኣም:
- ጋቦ (?):
- ጋላዕ (ጊንዳዕ):
- ጋሊሙልሑ (ሓሐት):
- ገልገለመስቀል (ገልገለመስቀል):
- ገረና (?):
- ጎርሓን (ጎርሓን/ንዕቢ):
- ጎሮይ (ሳዕሪ ጎራይ):
- ጉልዐ (ጉልዒ):
- ጉምቡዑሳ (ኣጎል):
- ጐንፀ (ጐንጨ):
- ሓዲሓምላ (ሓዞ በረኻ):
- ሓ'ፋ (ሓፋ/ጨጉራ-ኩዕንጉ):
- ሓምባካ (?):
- ሓንካብ (ቆቆ):
- ሓንላልዓሳ (በለስ-ኣድጊ/-ቁፅሊ):
- ሓራግ/ሓፋፍሎ (ሓረግ):
- ሒሊክ (ሕሊኽ):
- ሒግዊፅ (ሕግውፅ):
- ሓምር (ሓምር):
- ካዶ (ኮዶ/ሰግላ):
- ካኮይቲካበሳ (?):
- ካሪዖንቆዖንቆ (ዕንቁዕንቆ):
- ካሳርዐ (ጉዲበሉ/ከሰርዐ):
- ኪሳዓው (ኪልዓው):
- ኩልዑም (ፀዶ):
- ኩሩድ (ድቆላ):
- ኩርቦ (ዓንቋ):
- ኩሱራ (ጋባ):
- ኳኩቶ (ኳኹቶ):
- ሳግዳ (ዕንቀፍቲ ኣሓ):
- ሳካ (ላኻ):
- ሳማይሳዔ (ጠጠም ጊሐ):
- ሳይኖ (ላይኖ):
- ሰሐታው (ማጭጮ/ሓማት ፀዶ):
- ሰሙን (ሎሚን):
- ሱባክ ታቢዲ (ሓረግ ሬሳ/ቀስታንሸቲ):
- ማክዓር (ማኸር):
- ማዳዓሳ (ጥፍሮርያ):
- ማደባ (መዝባ):
- ማድሓድ (?):
- ማዶር (ማዶር):
- ማላፍላፍ (መዘርባዕ):